

За кореспонденция: Гр. София, бул. "Александър Малинов" 23, Търговски център „Сити поинт“, ет. 2, офис 67

www.club2000-bg.eu
tvclub2000@abv.bg; office@club2000-bg.eu

Изх.№ 210/20.06.2014г

Комисия за регулиране на съобщенията	
Вх. №	12-01-8462
Дата:	20.06.2014

ДО
Комисия за регулиране на съобщенията
София 1000, ул. „Гурко“ № 6

СТАНОВИЩЕ

Относно: Процедура за обществено обсъждане на „Проект на решение за преразглеждане на задълженията за задължително разпространение на радио- и телевизионни програми, наложени с § 3, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) на Закона за електронните съобщения (ЗЕС) на предприятията, които предоставят кабелни и сателитни мрежи за разпространяване на радио- и телевизионни програми“

От: **Национално сдружение на малките и средните кабелни оператори „ТВ клуб 2000“**, представявано от Валентин Георгиев – изп.директор, София 1729, бул. "Александър Малинов" 23, т. к. "Сити Пойнт" ет. 2 офис 67

Уважаеми господа,

Предлаганият за обществено обсъждане проект за решение на КРС относно налагане на must carry задължения на кабелните и сателитните оператори по отношение програмите на БНТ и БНР противоречи на материалното българско и европейско право и предвидените в действащото законодателство процедури и като такъв не следва да се приема.

Съображенията ни са следните:

Един от основните принципи, залегнали в европейското законодателство в областта на телекомуникациите, е „защита правата на потребителите с цел гарантиране достъпа им до информация“. Основните евродирективи, които касаят тази област, са две – Директива 2002/21 за общата регуляторна рамка и Директива 2002/22 за универсалната услуга. В тези директиви, наред с другото, са залегнали следните основни постановки:

1. Принцип на технологичната неутралност – този принцип гарантира, че законите и държавните органи ще третират всички телекомуникационни предприятия еднакво, независимо от технологията, която използват, за да достигнат до потребителя. Принципът „технологична неутралност“ обаче е заложен недостатъчно ясно и убедително в Закона за електронни съобщения (ЗЕС), като отговорността за спазването му е вменена на Комисията за регулиране на съобщенията (КРС), която обаче проявява пасивност и се ангажира с половинчати действия.

2. Задължително предаване на т. нар. must carry програми – това задължение трябва да се налага от регулиращия орган (в случая КРС), като се цели защита на обществения интерес и правото на гражданите да получават информация. Това задължение е предвидено в Директивата за универсалната услуга, като в нашето законодателство е уредено с чл. 49в от ЗЕС. Правото да налага задължителен пренос в България е дадено на КРС (но това правомощие досега не е упражнявано в пълен обем), като определянето на програмите, които ще носят статут must carry, е вмениено на Съвета за електронни медии (СЕМ).

Де факто се прилага двоен аршин от КРС – на кабелните и сателитните оператори се налага must carry задължение и то без възнаграждение по отношение разпространението само на програмите на БНТ и БНР. В същото време must carry задължение се налага и на цифровите платформени оператори (мултиплексите), но срещу определено от самите тях разходоориентирано заплащане от страна на собствениците на съдържание (телевизионните оператори), посочени в списък на СЕМ, а не само по отношение програмите на БНТ и БНР. По този начин тотално се погазва релевантното европейско право, заобикаля се действащото българско законодателство и се нарушават основните принципи в сферата на телекомуникациите, посочени по-горе. Нещо повече, създава се впечатление за прилагане на корупционни практики от определени длъжностни лица в държавния регулятор, които нарушават и неизпълняват служебните си задължения, за да създадат облага за някои от далекосъобщителните оператори.

Към настоящия момент европейското право в сферата на телекомуникациите е транспонирано неправилно или непълно в действащото българско право и в този му аспект. Във връзка с цифровизацията през 2009 г. бяха приети няколко нови текста в Закона за радиото и телевизията (ЗРТ), които третират задължителното разпространение на цифрови ТВ-програми. Така например в чл. 116ж ал.1 на ЗРТ се възприе, че СЕМ определя вид и профил на лицензираните български телевизионни програми или радиопрограми, които задължително се разпространяват само чрез мрежите за наземно цифрово радиоразпръскване (т. нар. мултиплекси). Т. е. в нарушение на принципа за технологична неутралност тази правна норма предварително игнорира кабелните и сателитните оператори, като възможни участници в задължителното разпространяване на цифрови ТВ-програми. Същата трактовка се възприе и в § 37 ал.1 от ПЗР на ЗРТ. Тази правна уредба в настоящия си вид нарушава европейското законодателство и създава предпоставки за наказателни процедури срещу Република България. Наложеното само на ефирните оператори (цифровите наземни оператори DVB-T) задължение за пренос и на други програми, освен тези на БНТ и БНР, не гарантира правна опора в относимите евродирективи и дори противоречи на основните им принципи.

Ето защо през 2011 г. под натиска на Европейската комисия бе променен ЗЕС, като правото да налага задължителен пренос бе дадено на КРС (както трябва да бъде) с новелата чл. 49в от ЗЕС. Но и тази по принцип правилна законодателна промяна по стар български бичай не бе проведена до край. Защото предоставеното на КРС правомощие е формулирано като диспозитив и няма задължителен характер, тъй като в ал.1 на този член е използвана умата „може“. Т. е. КРС преценява дали да действа по указания в правната норма начин ли не. И тъй като порочните разпоредби на ЗРТ, които фактически водеха до изземване на правомощия на КРС от СЕМ не бяха отменени или изменени, оказа се, че уж занаспенирацият еврозаконодателството чл. 49в ал.1 от ЗЕС е мъртва правна норма. Новата разпоредба на ал. 4 на този член даже още повече влоши положението в посока

неравнопоставеност, тъй като даде възможност на DVB-T операторите (мултиплексите), освен че само те разпространяват must carry програмите, но и да получават възнаграждение за това. Нещо повече, даде се правото на мултиплексите сами да определят цената за това разпространение, като единственото им ограничение е тя да бъде разходоориентирана, т. е. да не води до формиране на търговска печалба, а само до покриване на направените разходи. Към настоящия момент КРС нито веднъж не е упражнила правомощието си по ал.1 на чл. 49в от ЗЕС в пълен обем, както и задължението си, вменено й с § 3 ал.7 от ПЗР на ЗЕС, а именно: до 23.05.2013 г. да преразгледа наложениия задължителен пренос (което предполага и други програми, а не само БНТ и БНР). Предлаганият за обществено обсъждане проект е само измиване на ръцете и бягане от отговорност, защото отново в обхвата му попадат само програмите на БНР и БНТ, а останалите пак са... „забравени”. На този фон на неравнопоставеност кабелните оператори заплащат за правото да разпространяват програмите със статут must carry, определени към настоящия момент от СЕМ по ЗРТ със специален списък, докато мултиплексите получават възнаграждение за същото. Това се отразява в цената на пакета програми за клиентите на кабелните оператори – крайните потребители. Така на практика с парите, които собствениците на съдържание (ТВ-програми) събират от кабелните и сателитни оператори, те заплащат на DVB-T операторите за задължението им да разпространяват същите тези ТВ-програми и то бесплатно за потребителите. Това несъмнено води до изкривяване на нормалните конкурентни отношения и в никакъв случай не е в интерес на пазара. Получава се така, че потребителят заплаща (през кабелния или сателитен оператор) за ТВ-програми, които може да гледа уж бесплатно (през ефирните оператори). Така държавата фактически стимулира потребителя да предпочете псевдобезплатната ефирна платформа пред всички останали и поставя в неравностойно пазарно положение кабелните и сателитните оператори спрямо мултиплексите. Собствениците на съдържание пък имат интерес от непрекъснато повишаване на цените за правото на разпространение на ТВ-програмите им от кабелните оператори, за да генерираят ресурс за ефирното разпространение на същите тези програми. Т. е. затваря се порочна спирала на повишаване на цените, нелоялна конкуренция и нарушаване на европейското и българското законодателство във вреда на потребителите, които накрая плащат всички сметки.

Предвид горните съображения, предлаганият за обществено обсъждане проект на решение на КРС за задължителен пренос на програмите на БНТ и БНР от кабелните и сателитните оператори противоречи на действащото българско законодателство и на релевантните европейски директиви в сферата на далекосъобщенията, поради което следва да не се приема. КРС следва да обсъди и внесе нов проект на решение, в което да се заложат принципите за равнопоставеност и технологична неутралност, както и равно третиране на цифровите платформени оператори от една страна, и на кабелните и сателитните оператори от друга страна. В противен случай въпросът ще бъде отнесен до компетентните български съдилища, както и до съответните органи на Европейския съюз.

С уважение: ....

/В. Георгиев – изпълнителен директор/